

Oto Sigortaları İçin İstatistik Kavramları Sözlüğü

Ağustos 2011

— Sürüm 0.0—

Sigorta Bilgi Merkezi

Sanayi Mahallesi Libadiye Sokak No:3 Kat:3 4.Levent 34416 İstanbul

Tel: (212) 316 60 60 Belgegeçer(Faks): (216) 283 32 56

<http://www.sbm.org.tr>

İçindekiler

GİRİŞ.....	4
OTO SİGORTALARI TEMEL İSTATİSTİK KAVRAMLARI.....	5
1 BOYUT (DIMENSION) TANIMLARI	5
1.1 ZAMAN BOYUTU.....	5
1.1.1 Takvim Yılı (Calendar Year)	5
1.1.2 Sigorta Başlangıç Yılı (Underwriting Year)	5
1.1.3 Kaza Yılı (Accident Year).....	6
1.2 DİĞER BOYUTLAR	6
1.2.1 Sigorta Türleri	6
1.2.2 Sigorta Şirketi.....	7
1.2.3 Plaka Yeri(İli).....	7
1.2.4 Sigortalı Türü	7
1.2.5 Araç Türü (TÜİK).....	7
1.2.6 Araç Türü (Tarife).....	7
1.2.7 Tarife Basamağı.....	8
1.2.8 Kaza Yeri (İli)	8
1.2.9 Sigorta Teminatı.....	8
1.2.10 Demografik Bilgiler	8
1.2.11 Araç Bilgileri	8
2 ÖLÇÜM (MEASURE) TANIMLARI	9
2.1 TAKVİM YILI (CALENDAR YEAR) ESASINA GÖRE	9
2.1.1 Üretim Ölçümleri	9
Yazılan Poliçe Adedi	9
Yazılan Prim.....	9
Yürürlük Adet	9
Hak Edilen Adet	9
Kazanılan Prim.....	9
2.1.2 Hasar Ölçümleri	9
İhbar Dosya Adedi (Olay Bazında)	9
Ödenen Hasar.....	10
Muallak Dosya Adedi	10
Muallak Tutar	10
2.1.3 Üretim ve Hasar Ölçümleri ile Hesaplanan Diğer Ölçümler	10
Ortalama Yazılan Prim.....	10
Ortalama Kazanılan Prim.....	10
Kapanan Dosya Adedi	10
Frekans	10
Ortalama Ödenen Hasar	10
Oluşan Hasar	10
Ortalama Oluşan Hasar	10
İhbar Ortalama Hasar	10
H/P Oranı	10

Police Başına Ortalama Hasar	10
2.2 SİGORTA BAŞLANGIÇ YILI ESASINA GÖRE	11
2.2.1 Üretim Ölçümleri	11
Yazılan Police adedi	11
Yazılan Prim.....	11
Yürürlük Adet	11
Hak Edilen adet.....	11
Kazanılan Prim.....	11
2.2.2 Hasar Ölçümleri	11
İhbar dosya adedi (Olay Bazında)	11
Ödenen Hasar.....	11
Muallak dosya Adedi.....	11
Muallak tutar	12
2.2.3 Üretim ve Hasar Ölçümleri ile Hesaplanan Diğer Ölçümler	12
Ortalama Yazılan Prim.....	12
Ortalama Kazanılan Prim.....	12
Kapanan dosya adedi	12
Frekans	12
Ortalama Ödenen Hasar	12
Oluşan Hasar	12
Ortalama Oluşan Hasar	12
Hasar Prim Oranı	12
Police Başına Ortalama Hasar	12
2.3 HASAR YILI (ACCIDENT YEAR) ESASINA GÖRE	12
2.3.1 Üretim Ölçümleri	12
Hak edilen adet.....	12
Kazanılan Prim.....	13
2.3.2 Hasar Ölçümleri	13
İhbar dosya adedi (Olay Bazında)	13
Ödenen Hasar.....	13
Muallak Dosya Adedi	13
Muallak Tutar	13
2.3.3 Üretim ve Hasar Ölçümleri ile Hesaplanan Diğer Ölçümler	13
Ortalama Kazanılan Prim.....	13
Kapanan dosya adedi	13
Frekans	13
Ortalama Ödenen Hasar.....	13
Oluşan Hasar	13
Ortalama Oluşan Hasar	13
Hasar Prim oranı.....	14
Police Başına Ortalama Hasar	14

GİRİŞ

Bilindiği gibi Sigorta Bilgi Merkezi (SBM) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 24üncü maddesinin 10uncu fıkrasına göre Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği bünyesinde tüzel kişiliği haiz olarak kurulmuş ve 9 Ağustos 2008 tarihinde 26962 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Sigorta Bilgi Merkezi yönetmeliği ile merkezin kuruluş amaçları ve çalışma esasları belirlenmiştir.

Yönetmelik uyarınca; Hayat, Hastalık/Sağlık, Trafik Sigortaları, Zorunlu Sigortalar ve Birlik görüşü alınmak üzere Müsteşarlıkça belirlenen sigortalara ilişkin veriler ilgili alt bilgi merkezleri olan HATMER, HAYMER, SAGMER ve TRAMER nezdinde oluşturulan veri tabanlarında tutulmaktadır. Yine yönetmelikte belirtilen kuruluş amaçları doğrultusunda, herbir alt merkez ilgili sigorta branşlarına ait istatistikleri, içeriği ve şekli Müsteşarlık tarafından belirlenen bilgi raporlarına dönüştürmekte ve yetkili kullanıcıların bilgi taleplerini karşılamaktadır.

Bu dokümanda, Oto Sigortaları istatistiklerine ilişkin temel kavram ve tanımlar açıklanmaktadır. SBM-TRAMER tarafından sunulmakta olan raporlarda bu temel tanımlar baz alınmakta, bu esasların dışına çıkılan durumlar ilgili rapor açıklamalarında not olarak belirtilmektedir. (Mevcut SBM raporlarının temel istatistik kavramlara uygun olarak yenilenmesi çalışmaları halen devam etmektedir.)

Sigorta sektöründe raporlama ve veri standartlarının oluşturulması amacıyla 12.01.2011 tarihinde TSRŞB nezdinde kurulmuş olan BİLGİ SİSTEMLERİ KOMİTESİ (KOMİTE), belirtilen amaçlar doğrultusunda Sigorta Şirketleri, Aktüerler Derneği, Sigorta Bilgi Merkezi (SBM) ve Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (TSRŞB) yetkili ve uzmanlarının katılımı ile ilk çalışmalarını tamamlamıştır.

KOMİTE'nin ilk projesi olan BÜYÜTEÇ PROJESİ kapsamında;

- Oto sigortalarına ilişkin raporlama ve veri standartlarının oluşturulması,
- SBM tarafından sunulmakta olan mevcut raporların bu standartlara uygun hale getirilmesinin sağlanması,
- Yeni geliştirilmesi gereken raporların belirlenmesi,
- SBM raporlama platformunun sektör ihtiyaçları ile uyumlu hale getirilmesi hedeflenmektedir.

KOMİTE, Büyüteç projesi kapsamında ilk aşamada oto sigortalarına ilişkin istatistik kavramlarını ele alarak, takvim yılı, sigorta başlangıç yılı ve hasar yılı esaslı olmak üzere üç grupta toplanan istatistikleri tanımlamış ve bu çalışmanın sonucunda aşağıda yer alan sözlük oluşturulmuştur.

OTO SİGORTALARI TEMEL İSTATİSTİK KAVRAMLARI

1 BOYUT (DIMENSION) TANIMLARI

1.1 ZAMAN BOYUTU

Oto sigortalarına ilişkin temel istatistikler üç ayrı zaman boyutuna göre hesaplanmaktadır:

- Takvim Yılı (Calendar Year),
- Sigorta Başlangıç Yılı (Underwriting Year),
- Kaza Yılı (Accident Year).

1.1.1 Takvim Yılı (Calendar Year)

Takvim yılı, 1 Ocak ile başlayan ve 31 Aralık ile biten bir tam yılı ifade eder. Takvim yılı bazında hesaplanan istatistikler belirli bir tarihteki veya belli bir zaman dilimindeki sonuçları göstermektedir.

Takvim yılı istatistikleri, prim ve hasar verilerinin muhasebeye kaydedildikleri takvim yılı temelinde bir araya getirilmesi ile elde edilir.

Takvim yılı esasına göre poliçe primi ve adedi hesaplanırken, sigorta poliçelerinin yürürlüğe girdiği tarih göz önüne alınmaksızın ilgili takvim yılında düzenlenen tüm poliçe ve ek kayıtları hesaplama dahil edilir. Diğer bir ifade ile takvim yılı, bir poliçeye ilişkin tahakkuk eden primin hesaba kaydedildiği yıldır. Bir takvim yılı içerisinde, başlangıç tarihleri farklı olan poliçelere ait primler olabilmektedir. Örneğin, 30.12.2009 başlangıç tarihli bir poliçenin 01.01.2010 tarihinde düzenlenen kısmi iptal zeyili nedeniyle oluşan eksi prim değeri, 2009 yılı net prim hesabında işleme dahil edilmez (Poliçenin başlangıç yılı 2009 olmasına karşın). Örnekte belirtilen zeyil primi, 2010 yılı net prim hesabında eksi prim olarak hesaba dahil edilir. (Poliçe ekinin başlangıç yılı 2010 olduğu için). Böylece, örneğin 2010 yılı için düzenlenen takvim yılı esaslı bir raporda, hem 2010 yılı başlangıçlı poliçelere ait adet ve prim değerleri, hem de 2009 başlangıçlı poliçelerin 2010 başlangıçlı zeyillerine ilişkin değerler bulunur.

Benzer şekilde takvim yılına göre hesaplanan hasar istatistikleri de, hasarların oluş yılları veya ait oldukları poliçelerin sigorta yıllarına (UWY) göre değil, raporlanmak istenen takvim döneminde gerçekleşen ihbar adetleri ve ödeme tutarları baz alınarak hesaplanır. Örneğin 2009 başlangıç tarihli bir poliçeye ait 2010 yılında gerçekleşen bir kazaya ait 2011 yılında ihbar edilen ve aynı yıl ödenerek kapatılan bir hasar dosyası; 2011 takvim yılına ait raporda ihbar dosya adedi ve ödenen hasar tutarı istatistiklerine dahil olacak, 2009 ve 2010 takvim yıllarına ait raporlarda yer almayacaktır.

Takvim yılı verilerinin sorumluluk sigortalarında kullanılması bu daldaki hasar gelişiminin birden fazla yıla yayılabilmesi nedeniyle uygun değildir. Önceki ya da sonraki yıllarda gerçekleşecek hasar hareketlerinin sonuçları önemli ölçüde etkileyecek olması sebebiyle bu tür veri gruplama yöntemi tarife çalışmalarında kullanılmamaktadır. Bu boyut özellikle Sorumluluk Sigortaları için doğru bir gösterge değildir. Bu zaman boyutuna göre hesaplanan hasar istatistiklerine IBNR eklense bile yine de anlık durum göstermektedir. Bir Sigorta Şirketinin bir takvim yılındaki büyüme ya da küçülme hareketlerini olduğundan fazla olumlu ya da olumsuz olarak gösterebilmektedir. Risk ve Portföy değerlendirmelerinde kullanılması tavsiye edilmez.

1.1.2 Sigorta Başlangıç Yılı (Underwriting Year)

Belli bir tarih aralığında üretilen poliçelerin durumlarını gösteren istatistikler için sigorta başlangıç yılı zamanı kullanılır.

Sigorta başlangıç yılı, sigorta şirketi tarafından riskin üstlenilmeye başlandığı yıl, diğer bir ifade ile poliçe başlangıç yılıdır. Sigorta yılı esasına göre poliçe primi ve poliçe adedi veya hasar istatistikleri hesaplanırken, poliçe ve zeyillerin düzenlendiği veya hasarların oluş, ihbar ve ödeme tarihleri dikkate alınmaksızın, ilgili poliçelerin yürürlüğe giriş yılına göre hesaplama yapılır.

Örneğin, 2010 sigorta başlangıç yılı verileri şirketin prim ve hasarları hangi tarihte kayda aldığına bakılmaksızın 1 Ocak 2010 – 31 Aralık 2010 tarih aralığında başlayan tüm poliçe primlerini ve bu poliçelere isabet eden hasarların tamamını kapsar.

Bu gruplama yöntemiyle poliçe primleri ve o poliçelere isabet eden hasarlar bire bir karşılaştırılmaktadır. Sigorta başlangıç yılı verilerinin gelişimi birden fazla yıla uzanabilmektedir.

Böylelikle aktüeryal bir bakış açısıyla belirli bir yılda yürürlüğe giren poliçelerin geçen yıllarla birlikte hasar gelişimine ilişkin bilgiler elde edilmiş olmaktadır.

Poliçe bitim süresinden sonra da prim gerçekleştirmelerinin (örnek yangın ve nakliyat abonman poliçeleri) mümkün olduğu sigorta dallarında verilerin zaman içindeki gelişimini de dikkate aldığı için sigorta başlangıç yılı verilerinin kullanılmasının şirketlerin nihai prim düzeylerini belirlemede diğer veri gruplamalarına göre üstünlüğü bulunmaktadır. Sigorta başlangıç yılı veri gruplama yönteminde oluşan hasarlardaki yıllara sarkabilen gelişmelerle birlikte poliçe primlerindeki gelişim de dikkate alınmış olur.

Hasarların tamamının ihbar edilmesinin ve gelişimini tamamlamasının birden fazla yıla sarkabileceği sorumluluk sigortaları dallarında sigorta başlangıç yılı yönteminin kullanılması daha da önemli olmaktadır.

Önceki dönemlere ait veriler yardımı ile oluşturulan hasar üçgenleri ile nihai hasar ve prim sonuçlarının elde edilmesini sağlamaktadır. İnceleme sırasında portföyde yaşanan değişimler göz ardı edilmemelidir. Örneğin KTT ve tedavi masraflarındaki değişimler ya da üretim dağılımındaki değişimler gibi. Karşılaştırmalar geçmiş yılların aynı dönemleri ile yapılmalıdır. Bitmiş bir yıl ile içinde bulunulan yılın ilk üç ayı gibi karşılaştırmalar yapılmamalıdır.

1.1.3 Kaza Yılı (Accident Year)

Belirlenen zaman diliminde oluşan hasarlar ile aynı zaman diliminde kazanılan poliçelerin istatistiklerinin oluşturulmasında kullanılan zaman esasıdır. Kaza yılı verileri, bir yıllık dönemde meydana gelen hasarlar ile aynı yıl içindeki kazanılmış primlerden oluşur. Örneğin, 2010 kaza yılı hasarları, kaza tarihleri 2010 yılında olan hasarlardır. Hangi tarihte ihbar edilmiş ya da ödenmiş olursa olsun 1 Ocak 2010 ile 31 Aralık 2010 arasında meydana gelen hasarlardır. Kazanılmış prim belirtilen yılın herhangi bir döneminde yürürlükte kalmış her bir poliçenin aynı yıl içinde kazanılmış kısımlarından oluşur. Prim tutarı yıl sonu itibarıyla sabit kalırken, hasarların gelişimi (hasar ödemeleri, sovtaj, rücular ve muallak hasar değişimleri) hasar dosyası tamamen kapatılıncaya kadar izleyen yıl ya da yıllarda da devam edebilmektedir.

Kaza yılı verileri prim ve hasarların uyumlu bir şekilde karşılaştırılmasına imkan verir. Çünkü belirlenen yıl içinde kazanılan primler bir önceki yılda yürürlükte olan poliçelerin o yıl içinde meydana gelmiş hasarlarını karşılamak üzere hesaplanmıştır. Bu istatistik her türlü sigorta branşında gelişimi göstermektedir.

Önceki dönemlere ait veriler yardımı ile oluşturulan hasar üçgenleri ile nihai hasar ve prim sonuçlarının elde edilmesini sağlamaktadır. İnceleme sırasında portföyde yaşanan değişimler göz ardı edilmemelidir. Örneğin KTT ve Tedavi masraflarındaki değişimler yada üretim dağılımındaki değişimler gibi. Bitmiş bir yıl ile içinde bulunulan yılın ilk üç ayı gibi karşılaştırmalar yapılmamalıdır.

Risk seçiminde alınan önlemlerin etkisini daha yavaş olarak göstermektedir. Bu nedenle risklerin etkileri ve portföydeki değişim sigorta başlangıç yılı istatistiklerinde daha iyi izlenmektedir.

1.2 DİĞER BOYUTLAR

Sigorta istatistiklerinin hesaplanacağı temel boyutlar aşağıda belirtilmiştir.

1.2.1 Sigorta Türleri

Kasko, Trafik, Karayolu Yolcu Taşımacılık, Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası poliçelerine ait istatistikler oto sigortaları başlığı altında alınabilmektedir.

Trafik Sigortası

- Trafik Sigortası üretimi gerçekleştiren bütün sigorta şirketlerinin 01/01/2003 tarihinden itibaren tüm poliçe bilgileri ve bunların hasar ve ödeme kayıtları TRAMER sistemine transfer edilmiş, yeni üretilen poliçe ve hasar kayıtlarının ise günlük olarak transfer edilmesine başlanmıştır.
- Trafik Sigortası Hasar Durum Belgesi, 01.07.2004 tarihinden itibaren TRAMER tarafından merkezi olarak verilmeye başlanmış, 01.03.2009 tarihinde ise online poliçe üretimine başlanmıştır.
- Buna bağlı olarak 01.01.2003-01.03.2009 dönemine ait üretim verileri üye sigorta şirketleri tarafından günlük olarak transfer edilen poliçe verilerine, 01.03.2009 tarihinden sonraki

dönemlere ait üretim verileri online üretimi gerçekleştirilen poliçe verilerine dayanmaktadır. Hasar istatistikleri ise günlük olarak transfer edilen hasar verileri ile oluşturulmaktadır.

Karayolu Yolcu Taşımacılık Sigortası

- 19.01.2004 tarihinden itibaren tüm poliçe bilgileri ve bu poliçelere ait hasar kayıtları TRAMER sistemine transfer edilmiş, yeni üretilen poliçe ve hasar kayıtlarının ise günlük olarak transfer edilmesine başlanmıştır.

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

- 31.08.2010 tarihinden itibaren 01/01/2009 - 31/08/2010 tarihleri arasındaki poliçelere ait poliçe bilgilerinin toplu transferi gerçekleştirilerek online poliçe üretimine başlanmıştır. Hasar bilgilerinin transferi ise günlük olarak yapılmaktadır.

Kasko Sigortası

- Kasko sigortası poliçesi düzenleyen sigorta şirketlerinin 01.01.2005 tarihinden itibaren poliçe bilgileri ve bu poliçelere ait hasar kayıtları TRAMER sistemine transfer edilmiş, yeni üretilen poliçe ve hasar kayıtlarının ise günlük olarak transfer edilmesine başlanmıştır.

1.2.2 Sigorta Şirketi

Trafik sigortaları faaliyet ruhsatı bulunan TRAMER üyesi sigorta şirketleridir. Üretim ve Hasar istatistikleri sigorta şirketi boyutuna göre hesaplanabilmektedir.

Raporlanan üye sigorta şirketlerine ilişkin birleşme ve isim değişiklik bilgileri ilgili rapor açıklama dokümanlarında belirtilmektedir.

1.2.3 Plaka Yeri(İli)

Poliçede belirtilen plaka ili bilgisini ifade etmektedir. İl bazında hesaplanan istatistiklerde, plaka ili değişiklik zeyili (eki) bulunan poliçelerde, poliçenin ilk plaka il değeri, son plaka ili değeri veya kaza tarihinde geçerli olan il değeri baz alınabilmekte olup hangi yöntemle hesaplama yapıldığı ilgili raporların açıklama dokümanında belirtilmiştir.

1.2.4 Sigortalı Türü

Sigortalının tür bilgisidir. Özel, Tüzel... vb.

1.2.5 Araç Türü (TUİK)

TUİK tarafından yayınlanan tescilli araç istatistiklerindeki araç türleridir. Trafik sigortası tarifesindeki araç grupları farklı olduğundan, tescilli araç adetleri araç tarife türleri bazında hesaplanırken bazı tarife araç türleri birleştirilmiştir. TUİK araç türlerine karşılık gelen tarife araç türleri aşağıda belirtilmiştir.

OTOMOBİL : Trafik Sigortası tarifesindeki Otomobil, Taksi ve Dolmuş araç gruplarının toplamını ifade etmektedir.

MINİBÜS: Trafik Sigortası tarifesindeki Minibüs ve Minibüs Dolmuş araç gruplarının toplamını ifade etmektedir.

OTOBÜS : Trafik Sigortası tarifesindeki Otobüs ve Otobüs Dolmuş araç gruplarının toplamını ifade etmektedir.

KAMYON : Kamyon, İş Makinesi, Römork, Tanker, Çekici ve Diğer Araçlar'a ait toplamı ifade etmektedir.

Araç türü bazında hesaplanan istatistiklerde, araç türü değişiklik zeyili (eki) bulunan poliçelerde, poliçenin ilk araç türü değeri, son araç türü değeri veya kaza tarihinde geçerli olan araç türü değeri baz alınabilmekte olup hangi yöntemle hesaplama yapıldığı ilgili raporların açıklama dokümanında belirtilmiştir.

1.2.6 Araç Türü (Tarife)

Araç türleri, trafik sigortası tarife esaslarında belirlenmiş olan araç türleridir.

Araç türü bazında hesaplanan istatistiklerde, araç türü değişiklik zeyili (eki) bulunan poliçelerde, poliçenin ilk araç türü değeri, son araç türü değeri veya kaza tarihinde geçerli olan araç türü değeri baz alınabilmekte olup hangi yöntemle hesaplama yapıldığı ilgili raporların açıklama dokümanında belirtilmiştir.

1.2.7 Tarife Basamağı

Trafik sigortası tarife ve talimatı kapsamında poliçelere uygulanan hasarsızlık indirim ve prim artırım basamaklarıdır. Bir, iki ve üçüncü basamaklar prim artırımı uygulanan; beş, altı ve yedinci basamaklar hasarsızlık indirimi uygulanan; dördüncü basamak ise indirim veya artırım uygulanmayan basamaklardır. (Kasko veri yapısında uygulanan kademe no olarak ifade edilmektedir.)

Tarife basamağı bazında hesaplanan istatistiklerde, tarife basamağı değişiklik zeyili (eki) bulunan poliçelerde, poliçenin ilk tarife basamağı değeri, son tarife basamağı değeri veya kaza tarihinde geçerli olan tarife basamağı değeri baz alınabilmekte olup hangi yöntemle hesaplama yapıldığı ilgili raporların açıklama dokümanında belirtilmiştir.

1.2.8 Kaza Yeri (İli)

Hasar dosyasında veya kaza tespit tutanağında belirtilen il bilgisidir.

1.2.9 Sigorta Teminatı

Hasar istatistiklerinde, hasara ilişkin teminat tipi bilgisidir. Trafik sigortası için Maddi, Tedavi, ölüm-sakatlık... vb.

1.2.10 Demografik Bilgiler

Gerçek şahısların çeşitli demografik özelliklerine göre istatistikler oluşturulabilmektedir. Sigortalı, sürücü, mağdur vb. kişilerin yaş, cinsiyet, medeni durum vb. bilgileri...

1.2.11 Araç Bilgileri

Sigortalı aracın marka, model, model yılı, kullanım şekli vb. özellikleridir.

2 ÖLÇÜM (MEASURE) TANIMLARI

2.1 TAKVİM YILI (CALENDAR YEAR) ESASINA GÖRE

2.1.1 Üretim Ölçümleri

Yazılan Poliçe Adedi

Belirlenen zaman diliminde üretilen poliçelerin adedinden yine aynı zaman diliminde iptal edilen poliçelerin adedinin düşülmesi sonucu elde edilmektedir.

Zeyiller adet olarak sayılmamaktadır. Aynı dönem içerisinde yapılan üretim ve başlangıçtan iptaller sıfırlanmış olmaktadır.

Yazılan Prim

Belirlenen zaman diliminde üretilen poliçelerin primlerinden yine aynı zaman diliminde iptal edilen poliçelerin primlerinin düşülmesi sonucu elde edilmektedir.

Zeyillere ait primler dikkate alınmaktadır. Aynı dönem içerisinde yapılan üretim ve başlangıçtan iptallere ait primler sıfırlanmış olmaktadır.

Yürürlük Adet

Belirlenen zaman diliminin sonundaki yürürlükte bulunan poliçe adedini göstermektedir.

Hak Edilen Adet

Belirlenen zaman diliminde kazanılan poliçe adedini göstermektedir.

Hesaplama sırasında zaman dilimini her tam yaşayan poliçe adedi bir olarak sayılmaktadır.

Örneğin 12 ay için düzenlenen bir poliçe bir ay için değerlendirmede +1 olarak, üç aylık değerlendirmede yine +1 olarak sayılmaktadır. Eğer değerlendirme yıllık yapılıyor ise yıl tamamlandığında +1 olarak sayılmaktadır. Bir diğer ifade ile baz alınan dönemde yürürlükte kaldığı gün sayısı / baz alınan dönemde toplam gün sayısı.

Kazanılan Prim

Belirlenen zaman diliminde yaşayan poliçelerden elde edilen prim değeridir.

2.1.2 Hasar Ölçümleri

İhbar Dosya Adedi (Olay Bazında)

Belirlenen zaman diliminde ihbar alınıp açılan dosya adedini göstermektedir. Şirketlerde aynı olay için birden fazla dosya açılışı olabilmektedir. Bu nedenle bu dosyaların olay bazlı olarak teke indirilmesi gerekmektedir.

Mağdur bazında alınması ve istatistik oluştururken olay bazına dönüştürülmesi çok faydalı olacaktır. Böylece ortalama mağdur sayısı dosya kapanma süresi gibi istatistikler elde edilebilecektir.

Ödenen Hasar

Belirlenen zaman diliminde ödemesi yapılan tutarı göstermektedir. Ödenen tazminat + masraflar - tahsil edilen rücu - sovtaj değerleri ile ifade edilmektedir . Ödenen Hasar bileşenlerinin ayrı ayrı alınması çok daha iyi sonuç verecektir.

Muallak Dosya Adedi

Belirlenen zaman diliminin sonunda muallakta bulunan olay bazlı dosya adedini göstermektedir.

Muallak Tutar

Belirlenen zaman diliminin sonunda muallakta bulunan olay bazlı dosyaların tutarını göstermektedir. Tahmini rücu ve sovtaj değerleri yer almamalıdır. Masrafları içermelidir.

2.1.3 Üretim ve Hasar Ölçümleri ile Hesaplanan Diğer Ölçümler

Ortalama Yazılan Prim

Yazılan Prim/ Yazılan Adet

Ortalama Kazanılan Prim

Kazanılan Prim / Hak Edilen Adet

Kapanan Dosya Adedi

Bir önceki zaman diliminin sonunda muallakta yer alan dosyalar (olay bazlı) + Belirlenen zaman diliminde ihbar edilen dosya adedi (olay bazlı)- Belirlenen zaman diliminin sonundaki muallak dosya adedi (olay bazlı)

Frekans

İhbar dosya adedi/ Hak edilen Adet

Ortalama Ödenen Hasar

Ödenen Hasar / Kapanan Dosya Adedi

Oluşan Hasar

Ödenen Hasar Tutarı + Zaman dilimi sonundaki muallak – Bir önceki zaman dilimi sonu muallağı

Ortalama Oluşan Hasar

Oluşan Hasar / İhbar Adedi

İhbar Ortalama Hasar

(İhbar Ödenen Hasar + İhbar Muallak) / İhbar hasar

H/P Oranı

Oluşan Hasar/Kazanılan Prim

Police Başına Ortalama Hasar

Oluşan Hasar/ Hak Edilen Adet

2.2 SİGORTA BAŞLANGIÇ YILI ESASINA GÖRE

2.2.1 Üretim Ölçümleri

Yazılan Poliçe adedi

Belirlenen zaman diliminde üretilen poliçelerin adedinden yine bu poliçelerden iptal edilen poliçelerin adedinin düşülmesi sonucu elde edilmektedir.

Zeyiller adet olarak sayılmamaktadır. Aynı dönem içerisinde yapılan üretim ve başlangıçtan iptaller sıfırlanmış olmaktadır.

Yazılan Prim

Belirlenen zaman diliminde üretilen poliçelerin primlerinden yine aynı zaman diliminde aynı poliçelerden iptal edilenlere ait primlerinin düşülmesi sonucu elde edilmektedir.

Zeyillerin tanzim tarihi ne olursa olsun poliçenin başlangıç tarihi alınmaktadır. Zeyillere ait primler dikkate alınmaktadır. Aynı dönem içerisinde yapılan üretim ve başlangıçtan iptallere ait primler sıfırlanmış olmaktadır.

Yürürlük Adet

Belirlenen Zaman diliminin sonundaki yürürlükte bulunan poliçe adedini göstermektedir.

Hak Edilen adet

Belirlenen zaman diliminde kazanılan poliçe adedini göstermektedir.

Hesaplama sırasında zaman dilimini her tam yaşayan poliçe adedi bir olarak sayılmaktadır.

Örneğin 12 ay için düzenlenen bir poliçe bir ay için değerlendirmede +1 olarak, üç aylık değerlendirmede yine +1 olarak sayılmaktadır. Eğer değerlendirme yıllık yapıyor ise yıl tamamlandığında +1 olarak sayılmaktadır.

Kazanılan Prim

Belirlenen zaman dilimindeki poliçelerden geçirilen süreye göre elde edilen prim.

2.2.2 Hasar Ölçümleri

İhbar dosya adedi (Olay Bazında)

Belirlenen zaman diliminde başlayan poliçelerden alınan ihbar sonucunda açılan dosya adedini göstermektedir. Şirketlerde aynı olay için birden fazla dosya açılışı olabilmektedir. Bu nedenle bu dosyaların olay bazlı olarak teke indirilmesi gerekmektedir.

Ödenen Hasar

Belirlenen zaman diliminde başlayan poliçelerin hasar oluşanlarına ait ödemesi yapılan tutarı göstermektedir. Ödenen tazminat + masraflar - tahsil edilen rücu - sovtaj değerleri ile ifade edilmektedir

Muallak dosya Adedi

Belirlenen zaman diliminde başlayan poliçelerin belli bir tarih sonunda muallakta bulunan olay bazlı dosya adedini göstermektedir.

Muallak tutar

Belirlenen zaman diliminde başlayan poliçelerin belli bir tarih sonunda muallakta bulunan olay bazı dosyaların tutarını göstermektedir. Tahmini rücu ve sovtaj değerleri yer almamalıdır. Masrafları içermelidir.

2.2.3 Üretim ve Hasar Ölçümleri ile Hesaplanan Diğer Ölçümler

Ortalama Yazılan Prim

Yazılan Prim/ Yazılan Adet

Ortalama Kazanılan Prim

Kazanılan Prim / Hak Edilen Adet

Kapanan dosya adedi

Kümü l İhbar dosya adedi – Muallak dosya adedi

Frekans

İhbar dosya adedi/ Hak edilen poliçe adedi

Ortalama Ödenen Hasar

Ödenen Hasar / Kapanan Dosya Adedi

Oluşan Hasar

Ödenen Hasar Tutarı + Zaman dilimi sonundaki muallak

Ortalama Oluşan Hasar

Oluşan Hasar / İhbar Adedi

Hasar Prim Oranı

Oluşan Hasar / Kazanılan Prim

Poliçe Başına Ortalama Hasar

Oluşan Hasar/ Hak edilen Adet

2.3 HASAR YILI (ACCIDENT YEAR) ESASINA GÖRE

2.3.1 Üretim Ölçümleri

Hak edilen adet

Belirlenen zaman diliminde kazanılan poliçe adedini göstermektedir.

Hesaplama sırasında zaman dilimini her tam yaşayan poliçe adedi bir olarak sayılmaktadır.

Örneğin 12 ay için düzenlenen bir poliçe bir ay için değerlendirmede +1 olarak, üç aylık değerlendirmede yine +1 olarak sayılmaktadır. Eğer değerlendirme yıllık yapılıyor ise yıl tamamlandığında +1 olarak sayılmaktadır.

Kazanılan Prim

Belirlenen zaman dilimindeki poliçelerden geçirilen süreye göre elde edilen prim.

2.3.2 Hasar Ölçümleri

İhbar dosya adedi (Olay Bazında)

Hasar tarihi belirlenen zaman diliminde olan ve ihbar sonucunda açılan dosya adedini göstermektedir. Şirketlerde aynı olay için birden fazla dosya açılışı olabilmektedir. Bu nedenle bu dosyaların olay bazlı olarak teke indirilmesi gerekmektedir. İhbar hasar tarihi için belirlenen zaman diliminden sonra gelebilmektedir. Bu durumda hasar tarihi aynı ancak ihbar tarihi dönemi değişmektedir.

Ödenen Hasar

Hasar tarihi belirlenen zaman diliminde olan dosyalara ait ödemesi yapılan tutarı göstermektedir. Ödenen tazminat + masraflar - tahsil edilen rücu - sovtaj değerleri ile ifade edilmektedir. Ödemeler belirlenen zaman diliminden yani hasar tarihi döneminden sonrada olabilmektedir. Bu durumda hasar tarihi dönemleri aynı ancak ödeme tarihi dönemleri değişmektedir.

Muallak Dosya Adedi

Hasar tarihi belirlenen zaman diliminde olan dosyalara ait herhangi seçilen bir tarih sonunda muallakta bulunan olay bazlı dosya adedini göstermektedir.

Muallak Tutar

Hasar tarihi belirlenen zaman diliminde olan dosyalara ait herhangi seçilen bir tarih sonunda muallakta bulunan olay bazlı dosyaların tutarını göstermektedir. Tahmini rücu ve sovtaj değerleri yer almamalıdır. Masrafları içermelidir.

2.3.3 Üretim ve Hasar Ölçümleri ile Hesaplanan Diğer Ölçümler

Ortalama Kazanılan Prim

Kazanılan Prim / Hak edilen Adet

Kapanan dosya adedi

Kümüİ İhbar dosya adedi – Muallak dosya adedi

Frekans

İhbar dosya adedi/ Hak edilen Adet

Ortalama Ödenen Hasar

Ödenen Hasar / Kapanan Dosya Adedi

Oluşan Hasar

Ödenen Hasar Tutarı + Zaman dilimi sonundaki muallak

Ortalama Oluşan Hasar

Oluşan Hasar / İhbar Adedi

Hasar Prim oranı

Oluşan Hasar / Kazanılan Prim

Police Başına Ortalama Hasar

Oluşan Hasar/ Hak edilen Adet